

PŘÍLOHA ŽAMBERSKÝCH LISTŮ č. 8/2020

USNESENÍ RM č. 42

ze dne 16.04.2020

■ 42/2020-RADA/1967

schvaluje ověřovatelem zápisu RM PhDr. Hanu Chvátílovou.

■ 42/2020-RADA/1968

schvaluje předložený program jednání RM.

■ 42/2020-RADA/1969

bere na vědomí: územní rozhodnutí stavebního úřadu MěÚ Žamberk o umístění stavby „Pokládka datového vedení Žamberk – ulice Zámecká“ na pozemcích parc. č. 3750/3, 3750/4, 3750/4, 3737/1, parc. č. 258 a parc. č. 249 v katastrálním území Žamberk; rozhodnutí stavebního úřadu MěÚ Žamberk o povolení výjimky u obecných požadavků na využívání území pro stavbu „Kolny I“ na pozemcích parc. č. 814/2 a 820/6 v k. ú. Žamberk, stavbu „Přístřešku“ na pozemku parc. č. 814/1 v k. ú. Žamberk, stavbu „Skleníku“ na pozemcích parc. č. 815/1 a 820/6 v k. ú. Žamberk a stavby „Kolny II“ na pozemku parc. č. 815/1 v k. ú. Žamberk.

■ 42/2020-RADA/1970

bere na vědomí: oznámení odboru ZPZE MěÚ Žamberk o zahájení vodoprávního řízení ve věci „Žamberk VN 0565 – park – rekonstrukce VN, kVN“ na pozemcích v k. ú. Žamberk; oznámení odboru ZPZE o zahájení správního řízení ve věci povolení kácení dřevin rostoucích mimo les „3 ks smrků ztepilého na pozemku parc. č. 1650/2 v k. ú. Žamberk“.

■ 42/2020-RADA/1971

bere na vědomí: rozhodnutí odboru SPDO MěÚ Žamberk o povolení uzavírky místní komunikace č. 60d chodník ul. Zámecká v Žamberku z důvodu rekonstrukce chodníku v rámci akce „Rekonstrukce chodníků a komunikace, část D I. etapa“; rozhodnutí odboru SPDO o povolení zvláštního užívání místní komunikace č. 24d, chodník, Masarykovo náměstí v Žamberku – předzahrádka u restaurace Jmrvre čp. 144 na pozemku parc. č. 3684 v k. ú. Žamberk.

■ 42/2020-RADA/1972

bere na vědomí: závazné stanovisko odboru REUP MěÚ Žamberk k vytvoření otvoru v novodobé sádrokartonové přičce v podkrovní v objektu špitálu sv. Kateřiny čp. 472 na pozemku parc. č. 918 v k. ú. Žamberk z hlediska zájmů státní památkové péče; závazné stanovisko odboru REUP k instalaci dvou mobilních klimatizačních jednotek v objektu špitálu sv. Kateřiny čp. 472 na pozemku parc. č. 918 v k. ú. Žamberk z hlediska zájmů státní památkové péče.

■ 42/2020-RADA/1973

bere na vědomí dokument Strategie řízení nemovitého majetku města Žamberka zpracovaného v rámci projektu „Zvýšení kvality řízení, lidských zdrojů a efektivita veřejné správy – Žamberk“ s registračním číslem CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_058/0007404, který je financován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost (OPZ).

■ 42/2020-RADA/1974

- souhlasí: 1) se zapojením MŠ Čtyřlístek, Žamberk, Tylova 1244, IČO: 75017377, do projektu Podpora environmentální výchovy pro SO ORP Žamberk a SO ORP Králíky; 2) s finanční spoluúčastí města Žamberka, jakožto zřizovatele MŠ Čtyřlístek, Žamberk, u projektu Podpora environmentální výchovy pro SO ORP Žamberk a SO ORP Králíky, a to ve výši 9.000 Kč

- schvaluje rozpočtová opatření rozpočtu příjmů

a výdajů města Žamberka pro rok 2020 dle tabulky č. 2

- pověřuje starostu města podpisem Přihlášky k zapojení do projektu.

■ 42/2020-RADA/1975

- bere na vědomí žádost studentů F. H. a E. F. o poskytnutí příspěvku z Fondu na podporu studijních pobytů studentů středních škol v Žamberku na nákup letenek a na úhradu části poplatku agentuře ve Washingtonu v souvislosti se studijním pobytem v Rice Lake, USA, ve školním roce 2020/2021

- schvaluje poskytnutí finančního příspěvku z Fondu na podporu studijních pobytů studentů středních škol v Žamberku vedeného městem Žamberkem: F. H. ve výši 25.000 Kč; E. F. ve výši 25.000 Kč;

- odkládá podpis smlouvy o poskytnutí finančního příspěvku z Fondu na podporu studijních pobytů do doby zrušení cestovních omezení a podmínek ke vstupu na území USA.

■ 42/2020-RADA/1976

- doporučuje zastupitelstvu města schválit uzavření smlouvy o poskytnutí investiční dotace z rozpočtu příjmů a výdajů města Žamberka na rok 2020 mezi městem Žamberkem, jako poskytovatelem, a TQSK Žamberk, z. s., U Koupaliště, 1362, Žamberk IČO: 26652871, jako příjemcem, na zajištění spolufinancování projektu „Tenisová hala Žamberk“, ve výši 7,5 mil. Kč

- ukládá odboru regionálního rozvoje a územního plánování zveřejnit na úřední desce Městského úřadu v Žamberku záměr budoucí výpůjčky pozemku parc. č. 1659/10 – zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je objekt čp. 1362, stavba občanského vybavení (tenisová hala s přístavbou) v obci a k. ú. Žamberk, na dobu určitou do 31.12.2030. Termín: 25.04.2020.

■ 42/2020-RADA/1977

- schvaluje rozpočtová opatření rozpočtu příjmů a výdajů města Žamberka pro rok 2020 dle tabulky č. 1

- doporučuje ZM schválit rozpočtová opatření rozpočtu příjmů a výdajů města Žamberka pro rok 2020 dle tabulky č. 4.

■ 42/2020-RADA/1978

žučí usnesení z jednání rady města konaného dne 05.03.2020, číslo 37/2020-RADA/1835.

■ 42/2020-RADA/1979

bere na vědomí informaci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR o opatření k organizaci zápisů k předškolnímu vzdělávání pro školní rok 2020/2021, které bylo vydáno v souvislosti s mimořádnými opatřeními vlády k ochraně obyvatelstva v souvislosti s koronavirem a omezením Covid-19.

■ 42/2020-RADA/1980

- schvaluje: 1) poskytnutí finančního daru Z. D. na zajištění nákupu materiálu na tisk ochranných štítů ve výši 2.950 Kč; 2) uzavření darovací smlouvy mezi městem Žamberkem, Masarykovo náměstí 166, Žamberk, IČO: 00279846, jako dárcem, a Z. D., Žamberk, jako obdarovaným

- pověřuje starostu města podpisem darovací smlouvy. Termín: 21.04.2020.

■ 42/2020-RADA/1981

bere na vědomí informaci o výši daňových převodů od Finančního úřadu ke dni 31.03.2020 uvedenou v tabulce č. 1.

■ 42/2020-RADA/1982

doporučuje zastupitelstvu města schválit

rozpočtová opatření rozpočtu příjmů a výdajů města Žamberka pro rok 2020 dle přílohy z rady města.

■ 42/2020-RADA/1983

schvaluje nový termín pro splnění úkolu uloženého finančnímu odboru usnesením z jednání rady města konaného dne 02.04.2020, číslo 41/2020-RADA/1938, a to do 11.06.2020.

■ 42/2020-RADA/1984

schvaluje zřízení věcného břemene na částech (cca 55 m²) pozemků parc. č. 3763 – ost. plocha, ost. komunikace o výměře 1 554 m², parc. č. 3764/1 – ost. plocha, ost. komunikace o výměře 2 638 m², parc. č. 4073/3 – ost. plocha, ost. komunikace o výměře 514 m², vše vedeno na LV č. 10001 pro obec a k. ú. Žamberk ve věci pokládky datového vedení dle Smlouvy o budoucí smlouvě o zřízení služebnosti inženýrské sítě č. 2/2020 za jednorázovou úplatu ve výši 3.025 Kč (k této částce bude připočtena platná sazba DPH) za podmínek uvedených v příloze a pověřuje starostu města podpisem. Toto sdělení nenahrazuje rozhodnutí, stanovisko, vyjádření, souhlas, posouzení, popř. jiné opatření dotčeného orgánu státní správy vyžadované zvláštním předpisem. Žadatel: Alberon Letohrad s. r. o., Šedivská 844, 561 51 Letohrad.

■ 42/2020-RADA/1985

schvaluje zřízení věcného břemene na části pozemku parc. č. 3723/1 – ost. plocha, ost. komunikace o výměře 5 480 m² vedeného na LV č. 10001 pro obec a k. ú. Žamberk z důvodu STL plynovodní přípojky k RD čp. 400 na pozemku parc. č. 1297 – zast. plocha a nádvoří o výměře 201 m² vedeném na LV č. 150 (žadatel) pro obec a k. ú. Žamberk dle Smlouvy o zřízení věcného břemene služebnosti č. 9900105249/1/2020, v rozsahu dle GP č. pl. 3345-17/2020 ze dne 25.02.2020, za jednorázovou úplatu ve výši 1.000 Kč (k této částce bude připočtena platná sazba DPH) a pověřuje starostu města podpisem smlouvy. Žadatel: GridServices, s. r. o., Plynárenská 499/1, Zábřovice, 602 00 Brno, R. N.

■ 42/2020-RADA/1986

ukládá odboru regionálního rozvoje a územního plánování vyvěsit na úřední desku Městského úřadu v Žamberku záměr prodeje pozemku parc. č. 1097/3 – zahrada o výměře 78 m² v obci a k. ú. Žamberk za kupní cenu ve výši 50 Kč/m².

■ 42/2020-RADA/1987

schvaluje vydání parkovací karty na Masarykovo náměstí pro majitelku čp. 167 po dobu realizace akce „Obnova střechy radnice čp. 168, Masarykovo náměstí, Žamberk“.

■ 42/2020-RADA/1988

schvaluje zřízení věcného břemene – služebnosti na částech pozemků parc. č. 487/50, 489/1, 493/1, 3752/2, 3752/8, 497/10, 497/9, 1076 dle GP č. pl. 3137-104/2018 ze dne 13.02.2018 a č. 3338-113/2020 ze dne 02.03.2020, vše v obci a k. ú. Žamberk, a dle Smluv a zřízení služebnosti inženýrské sítě č. 2/2020 a č. 3/2020 ve věci pokládky datového vedení za celkovou jednorázovou náhradu ve výši 15.527 Kč (k této částce bude připočtena platná sazba DPH) a pověřuje starostu města podpisem smluv. Žadatel: Alberon Letohrad s. r. o., Šedivská 844, 561 51 Letohrad.

■ 42/2020-RADA/1989

schvaluje zřízení věcného břemene – služebnosti inženýrské sítě na části pozemku parc. č. 3798/1 dle GP č. pl. 3337-112/2020 ze dne 28.02.2020 v obci a k. ú. Žamberk ve věci uložení HDPE trubky

a datového vedení dle Smlouvy o zřízení služebnosti inženýrské sítě č. 4/2020 za jednorázovou úhradu ve výši 1.000 Kč (k této částce bude připočtena platná sazba DPH) a pověřuje starostu města podpisem smlouvy. Žadatel: Alberon Letohrad s. r. o., Šedivská 844, 561 51 Letohrad.

■ 42/2020-RADA/1990

- schvaluje: 1) rozsah změn prací realizovaných v rámci zakázky „Realizace úspor energií – MěÚ čp. 833 Žamberk“; 2) dodatek č. 5 ke Smlouvě o dílo ze dne 04.12.2018 díla „Realizace úspor energií – MěÚ čp. 833 Žamberk“ uzavřené mezi městem Žamberkem, jako objednatel, a společností KPV SYSTÉM s. r. o., se sídlem Lázeňská 354, 562 01 Ústí nad Orlicí, IČO: 27546756, jako zhotovitelem, ve věci méněprací a víceprací díla; 3) rozpočtová opatření rozpočtu příjmů a výdajů města Žamberka pro rok 2020 dle tabulky č. 3 - pověřuje starostu města podpisem dodatku č. 5 smlouvy o dílo.

■ 42/2020-RADA/1991

bere se souhlasem na vědomí veřejnoprávní smlouvy ve věci přístavby haly M1 a změny stavby před dokončením na části pozemku parc. č. 633/3 – ost. plocha o výměře 6 977 m² a parc. č. 632 – zast. plocha a nádvoří o výměře 7 373 m² (součástí je stavba pro výrobu a skladování čp. 572), vše vedeno na LV č. 2146 (žadatel) pro obec a k. ú. Žamberk, a pověřuje starostu města podpisem této smlouvy. Žadatel: Bühler CZ s. r. o., Nádražní 696, 564 01 Žamberk.

■ 42/2020-RADA/1992

bere na vědomí probíhající havarijní opravu fasády v plochách kolem parapetů a ostění (ZŠ Žamberk, 28. října 581). Realizaci provádí firma Roman Šimuna; IČO: 73651842.

■ 42/2020-RADA/1993

- ruší usnesení č. 36/2020-RADA/1785 dne 20.02.2020

- doporučuje zastupitelstvu města rozhodnout o zrušení Smlouvy o uzavření budoucích smluv o připojení odběrných elektrických zařízení k distribuční soustavě do napěťové hladiny 0,4 kV (NN) číslo: 19_SOB501_4121493942 mezi městem Žamberkem, jako žadatelem, a ČEZ Distribuce, a. s., Děčín, IČO: 24729035, jako provozovatelem distribuční soustavy (PDS)

- ukládá odboru finančnímu připravit na jednání Zastupitelstva města Žamberka příslušné rozpočtové opatření. Termín: 31.05.2020.

■ 42/2020-RADA/1994

schvaluje poskytnutí finančního daru ve výši 5.000 Kč dle Pravidel SAM 3221 pro narozené dítě (dle přílohy) a pověřuje starostu města podpisem darovacích smluv.

■ 42/2020-RADA/1995

bere na vědomí informaci odboru PRAV o žádostech o poskytnutí informace.

■ 42/2020-RADA/1996

bere na vědomí vyjádření města ke zjišťovacímu řízení k záměru „Terénní úpravy areálu pro motokros – deponie p. č. 2376/1 k. ú. Žamberk 794368“.

■ 42/2020-RADA/1997

bere na vědomí informaci odborů Městského úřadu Žamberk o vyřazení usnesení ze sledování a splnění usnesení dle přílohy.

■ 42/2020-RADA/1998

bere na vědomí změnu přílohy č. 3 Smlouvy o zajištění zpětného odběru elektrozařízení odevzdávaných na sběrných dvorech od 01.06.2020 se společností ASEKOL a. s.

■ 42/2020-RADA/1999

bere na vědomí informaci společnosti ELEKTROWIN a. s. o změně výše motivační odměny za velké a malé elektrospotřebiče odevzdávané na sběrném dvoře od 01.04.2020.

■ 42/2020-RADA/2000

schvaluje kácení 3 ks smrků ztepilých (Picea abies) na pozemku parc. č. 1650/2 v k. ú. Žamberk za podmínky, že subjekt, který provede kácení, zajistí plnění povinností hospodářského subjektu podle zákona č. 226/2013 Sb., o uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh, včetně jejich prováděcích předpisů (Systém náležitě péče), a zajistí odpovídající náhradní výsadbu za pokácené dřeviny. Dřevní hmota zůstává v majetku vlastníka pozemku (města Žamberka). Na vědomí: TS ŽAMBERK s. r. o., Zemědělská 1052, 564 01 Žamberk. Toto sdělení nenahrazuje rozhodnutí, stanovisko, vyjádření, popř. jiné opatření dotčeného orgánu státní správy vyžadované zvláštním předpisem (např. zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů).

■ 42/2020-RADA/2001

- bere na vědomí záměr realizace projektu „WiFi4EU Podpora připojení k internetu v místních komunitách“

- schvaluje vyhlášení veřejné zakázky malého rozsahu na realizaci projektu „WiFi4EU pro Žamberk“ podle Pravidel pro zadávání veřejných zakázek městem Žamberkem, kdy budou osloveni tři dodavatelé, hodnotícím kritériem ekonomické výhodnosti nabídek bude nejnižší nabídková cena v Kč vč. DPH

- jmenuje komisi pro otevírání, posouzení a hodnocení nabídek veřejné zakázky ve složení Zdenka Šebková (náhradník Ing. Bc. Oldřich Jedlička), Jaroslava Halbrštátová (PhDr. Hana Chvátílová),

Zdeněk Vanický, Ing. Martina Řeháková, Ladislav Tarant

- pověřuje vedoucího oddělení informatiky vyhlášením výzvy a oslovením tří dodavatelů.

Termín: 20.04.2020.

■ 42/2020-RADA/2002

bere na vědomí oznámení ředitelky Mateřské školy Čtyřlístek, Žamberk, o změně uzavření školy v době letních prázdnin, škola bude uzavřena pouze od 20.07. do 09.08.2020.

■ 42/2020-RADA/2003

bere na vědomí oznámení ředitelky Mateřské školy Čtyřlístek, Žamberk, o změně termínu zápisu k předškolnímu vzdělávání. V souvislosti s mimořádnými opatřeními bude zápis dětí organizován bez přítomnosti dětí a zákonných zástupců a žádosti se budou doručovat od 02.05. do 16.05.2020.

■ 42/2020-RADA/2004

souhlasí s nákupem dezinfekce Anti-covid pro potřeby města prostřednictvím Sdružení obcí Orlicko za cenu 30 Kč/l, kdy část dodávky bude vydána občanům.

■ 42/2020-RADA/2005

bere na vědomí informaci k nouzovému stavu spojenému se šířením nákazy Covid-19 k 15.04.2020.

■ 42/2020-RADA/2006

jmenuje Petra Procházků a PhDr. Hanu Chvátílovou zástupci města do výběrové komise pro otevírání, posouzení nabídek veřejné zakázky na zhotovitele stavby „Tenisová hala Žamberk“.

Zpracovala Bc. Kamila Borovičková,
sekretariát starosty města

Od 22. dubna se na regionální tratě na Orlicku vracejí vlaky motorové jednotky Leo Express

Ty byly během výluky, která byla způsobena zejména rekonstrukcí stanice Letohrad, osazeny palubním informačním systémem. Vlaky nyní automaticky hlásí jednotlivé zastávky, zobrazují další důležité informace na vnitřních panelech a zároveň cílovou stanici na panelech vnějších. V každém vlaku funguje také Wi-Fi připojení.

„Během výluky prošly vlaky Leo Express nejen běžnou údržbou a čištěním, ale zároveň do nich byl nainstalován palubní informační systém. Jednotky nyní hlásí jednotlivé stanice, zobrazují trasu jízdy a další informace. Díky instalaci systému se zároveň výrazně posílil signál Wi-Fi, který je stabilní v celém vlaku, avšak i nadále je samozřejmě funkčnost závislá na pokrytí signálem“ říká Jakub Svoboda, ředitel Leo Express pro Českou a Slovenskou republiku.

Vlaky vyjely ve středu 22. dubna podle omezeného jízdního řádu. Ten je kvůli dopadům krize způsobené koronavirem zredukován ve všední dny přibližně o 30 % a o víkendů pak o 50 % oproti běžnému stavu. Obdobná redukce proběhla i u dalších dopravců v Pardubickém kraji na žádost Pardubického kraje.

Emil Sedlařík, Leo Express

Pověsti ze Žamberka

„Žamberk má pouze malé množství pověstí, které se dochovaly dodnes. Seznamte se alespoň s těmi nejznámějšími.“

Těmito řádky začínal v loňském roce cyklus, který postupně představil čtenářům Žamberkých listů některé známé a postupem času i dávno zapomenuté pověsti. Je čas se k některým z nich vrátit, a na závěr najdete i jednu pověst dohledanou nově.

Pověst o městském znaku

Vrátíme se dnes na počátek (Pověsti I – ŽL č. 5/2019), kdy byla zmíněna asi nejznámější pověst, a to o původu znaku města Žamberka. Jak bylo uvedeno, existuje několik různých verzí, proč ve znaku města máme kance a orlici. Takto „pohádkově“ vyprávění zaznamenal pro svá vnoučata, pravnoučata a ostatní děti PhDr. Rudolf Zrůbek (1923–2008), etnograf a historik umění z nedalekého Rychnova nad Kněžnou:

V místech, kde se dnes rozkládá město Žamberk, býval ještě před tisíciletími kraj pokrytý neprostupnými hustými lesy. Na kopci původně postavený hrad změnili pozdější jeho majitelé na zámek. V rovině a u řeky byla založena osada, později proměněna v obec, až byla povýšena v městečko. Jednou se z okna zámku dívala dolů na rozrůstající se stavení mladá, krásná paní, manželka majitele zdejšího panství. Její pohled zabloudil i na prostranství před zámkem a tu náhle užasla. Z blízkého lesa se vyřítil statný divoký kanec. V tu chvíli jej zahlédl černý orl kroužící nad zámeckou věží a rychle se spustil k zemi. Dosedl přímo divokému kanci na hřbet. Zvíře se dalo do ještě rychlejšího běhu, nesouc i obávaného dravce. Zámecká paní přivolala svého manžela, dobrého střelce, aby se podíval na tak neobyčejný výjev. „Muži drahý, pohled...“ nedořekla, když stačil z okna dvěma šípy ukončit nade všechno podivnou podívanou a uchvácen tím zvláštním pohledem na zdolanou kořist, zvolal: „Budiž našim znakem!“ Od těch dob až podnes zůstal divoký kanec v erbů města Žamberka.

Minimum zodpovědného přístupu k odpadům v době nouzového stavu v ČR:

- Dbejme na maximální míru ochrany a osobní hygienu při nakládání s odpady.
- Chráníme svého popeláře – myslíme na pracovníky odpadových firem a neodkládáme své odpady mimo kontejnery a popelnice, aby s nimi popeláři nemuseli přijít do přímého kontaktu.

Pokud NEJSME v karanténě – nakládáme se svými odpady jako doposud a třídíme, jak jsme zvyklí. ALE soustředíme se více na zmenšení objemu – maximálně sešlápneme a mačkáme odpad tak, aby kapacita kontejnerů vydržela co nejdéle. Směsný odpad nadále ukládáme do černých kontejnerů.

Pokud JSME v karanténě – po tuto dobu netřídíme odpady = neukládáme je do barevných kontejnerů. Veškerý odpad odkládáme do pevného plastového pytle, případně dvou slabších pytlů. Po naplnění (nejpozději však do 24 hodin) pytel pevně zavažeme a na povrchu ošetříme dezinfekčním prostředkem. Poté jej můžeme odložit do popelnice a kontejnerů na směsný odpad.

- Použité roušky, rukavice a kapseničky ukládáme do plastového pytlíku a zavázané jej vhadujeme do popelnice a kontejnerů na směsný odpad. V ŽÁDNÉM PŘÍPADĚ je nedáváme do barevných kontejnerů (papír, plast, textil). Chráníme tak společné pracovníky třídících linek, kterým by jinak hrozilo riziko nákazy.

SNAŽME SE MINIMALIZOVAT CELKOVÝ OBJEM A MNOŽSTVÍ ODPADŮ:

- ODLOŽME NA POZDĚJŠÍ DOBU JARNÍ ÚKLIDY DOMŮ A ZAHRAD, OMEZME ODPAD Z ÚKLIDU DOMŮ A BYTŮ, PROBÍRKY SATNIKŮ apod., = snížíme množství odpadů, které není v současné době nutné produkovat,
- neplytváme potravinami,
- zmenšíme objem veškerých odpadů, které vyhazujeme.

COVID-19

Pověst o kapliče Pod Sutici

V pokračování pověstí (Pověsti V – ŽL 10/2019) je krátce zmíněna kaplička u soutoku Divoké Orlice a Rokytenky směrem k místní části Polsko.

K té se váže snad příběh z jedné písničky s názvem Píseň žambereckého jinocha, který do svého starého zpěvníku zapsala K. K. z Helkovic na počátku 20. století. Jednalo se o Karlu Kalousovou, pracovala ve Vonwillerově továrně a od roku 1905 si zapisovala známé lidové písničky, ale i ty méně známé, mezi nimi i několik místopisných. Kdo je nyní majitelem tohoto helvíkovického zpěvníku, nevím.

Podle slov písně se příběh odehrál u hezké kapličky na skále, asi pět set kroků za městečkem, mezi „dvouma vodama“, kde každý pátek v jarním čase za krásného soumraku mnohý hoch blaze kráčel a vedl si svou milenkou. Co se asi přihodilo? Jeden jinoch byl smutný, bolelo ho srdce. Láska mu nebyla souzená, proto se v písni zpívá, že už nechce déle žít, smrti se chce zasnout, jeho srdéčko bolest cítí, že se má s milou rozéjit.

Zda milenci oba zahynuli, se mi prozatím nepodařilo zjistit, jisté je, že příběh to byl smutný, v písničce se za každou slokou přidávala slova „Ach ouvej, ouvej“.

Pověst o pokladu

Pamatujete na pověst o pokladu na zámku v Potštejně (Pověsti VI – ŽL 11/2019)? Také sníte o tom, že byste chtěli najít nějaký poklad, o jakých se vypráví v pohádkách? V Orlických horách je pověstí o pokladech celá řada, ale tušili jste o pokladu přímo v Žamberku? V knize Paměti žamberské je velice nenápadně pod čarou zaznamenaná následující informace: „Kraus tento schoval dle pověsti pokladnici panskou před nepřitelem (patrně Prusem), zakopal ji na zahradě. I povídalo se za mého mládí, že pod jedním stromem, jež ukazovali, hořívají peníze – patrně stopa tohoto historického as fakta.“ Dům se zahradou na podměstí poblíž řeky koupil v roce 1730 Jan Kraus a zřejmě další majitel od roku 1739 stejného jména, který byl důchodním (tj. hospodářským úředníkem, který např. vedl evidenci velkostatku, vybíral daně nebo vyplácel peníze) v Žamberku, poklad zakopal. Prof. Eduard Albert (1843–1900) uvádí, že za jeho mládí strom ještě ukazovali, ale dnes zcela jistě na zahradě žádný takový nenajdeme. Podle starých pověstí se poklad nachází tam, kde se objeví v zemi modrý (světlý) plamének, a poklad může odnést člověk, který přes plamen přehodí chlebové drobečky... Z pochopitelných důvodů neuvádím přesně místo ani číslo domu, kde byl poklad zakopán (současného majitele jsem ale upozornila). Peníze kazí člověka a většina lidí už jistě pochopila, že pravým pokladem může být např. pevné zdraví, radost z našich dětí a všech blízkých, se kterými se setkáváme.

Pro ŽL podle dostupné literatury vybrala a připravila Vladka Šulcová.

Odkaz Voskovce a Wericha a Jiří Šašek

Žamberk je městem s dlouholetou divadelní tradicí, místní spolek divadelních ochotníků patří k nejstarším spolkům ve městě a ochotnické divadlo tu připravuje různé programy a představení dodnes. Věděli jste ale, že se zde narodil mimo jiné profesionální divadelní a filmový herec, působící krátce v ostravském Městském divadle mladých a později v Divadle Rokoko v Praze?

Jiří Šašek a Darek Vostřel. Silvestr. Natáčení 8. 12. 1967, foto: Jovan Dezort, ČTK

Jedná se o Jiřího Šaška, který se před 90 lety, 11. května 1930, narodil v Žamberku do rodiny divadelních ochotníků, díky čemuž se společně s rodiči představil na divadelních prknech zdejšího Diviřova divadla již ve svých čtyřech letech jako Kalafunovo děcko ve hře Josefa Kajetána Tyla Strakonický dudák aneb Hody divých žen. Otcem Jiřího byl místní učitel František Šašek (1903–1995), vzpomínka na něho byla otištěna v Žamberských listech č. 7/2020. Maminka Marie, rozená Jirešová, pocházela ze staré žamberské rodiny. Absolvovala Obchodní akademii v Hradci Králové a v Žamberku pracovala jako účetní. Víme o ní, že kromě hraní ochotnického divadla výborně zpívala, hrála na klavír a doprovázela např. vystoupení cvičenců místního Sokola. Měla hudební talent, složila státní zkoušku ze hry na klavír a státní zkoušku ze zpěvu, působila jako učitelka.

Jiří Šašek patřil k významným hereckým osobnostem především v 60. letech 20. století. Na konci 2. světové války se celá rodina přestěhovala do Prahy a v roce 1947 se stal Jiří členem studentského divadelního souboru DÍRA (Divadlo radosti, vedeného Janem Kühnem). Po maturitě na gymnáziu měl zájem jít na FAMU, bohužel neudělal zkoušky, ale uspěl na Pedagogické fakultě UK. Současně mu však jeho kamarádi podali přihlášku na Divadelní fakultu Akademie múzických umění v Praze, kam byl pozván na zkoušky a byl přijat. Na DAMU nastoupil v roce 1949, jeho spolužáci z ročníku byli např. Jana Štěpánková, Alena Vránová, Petr Haničinec, Vladimír Brabec, Josef Zíma a další, k jeho profesorům patřila mimo jiné herecká legenda – pan Miloš Nedbal. Absolvoval v roce 1953.

Na pražské DAMU se zásadně zformovala jeho

poetika, silně ovlivněná kabaretem a tvorbou Jiřího Voskovce a Jana Wericha. Podobně jako známá dvojice V + W se v roce 1955 na pódiu poprvé objevila dvojice VOŠA, když ve vojenském uměleckém souboru letectva vystoupil se svým pozdějším celoživotním hereckým partnerem Darkem Vostřelem (1929–1992). Po vojně následovalo krátké angažmá v Ostravě a od roku 1958 stál Jiří Šašek, rodák ze Žamberka, u zrodu Divadla Rokoko. S Darkem Vostřelem vytvořili klaunskou kabaretní dvojici, která sršela slovními hříčkami a inteligentním humorem jako jejich velké vzory V + W. Jejich hlasy zněly i v rozhlasu a televizi. Pamětníci vědí, že J. Šašek se objevil v oblíbeném televizním dětském seriálu o robotu Emilovi (1959–1969). Popularitu věčně usměvavému Jiřímu Šaškovi přinesla právě tato postava. Jinak byl charakteristický svým hlasem, kterému uměl dát zastřený či huhlavý tón, což ještě zvyšovalo komický účinek jeho herecké práce.

Po roce 1968 byl Šašek v důsledku probíhající normalizace politicky perzekvován, pro Šaška a Vostřela to znamenalo zákaz činnosti, Divadlo Rokoko bylo roku 1974 zcela zrušeno a přišel zákaz vystupování v televizi a hraní ve filmu, proto je Šaškova filmografie poměrně malá. Epizodní role si zahrál ve filmech Na dobré stopě (1948), Florián (1941), roli vojáka Ládi hrál ve známém filmu Kdyby tisíc klarinetů (1964) a roli Emilova kamaráda ve filmu Třicet jedna ve stínu (1965). Později se mihl ve známé komedii Náš dědek Josef (1976), Adéla ještě nevečeřela (1977) a jako zpěvák dechovky v komedii Co je doma, to se počítá, pánové... (1980).

Mezi televizní seriály, kde účinkoval, patří např. Klapzubova jedenáctka (1968), Píseň pro Rudolfa III. (1968), Německé pohádky (1973), Malé dějiny

jedné rodiny (1988). Nejvíce postav si zahrál v roce 1963 – v televizních filmech Klíčová záležitost, Letní depozitář, Modrý autobus, Ostrov Dynamit a Strašidlo, které se směje. Hrál dále v roce 1965 v TV filmu Kacafírek, naposledy ve filmu Pražská romance v roce 1969.

V době, kdy Jiřímu Šaškovi bylo znemožněno hraní, se věnoval svému velkému koníčku, kterým bylo kreslení. Zřejmě pod vlivem svého otce se věnoval karikatuře. Znamé jsou např. jeho výstižné karikatury herců a zpěváků. První samostatnou výstavu měl právě v Rokoku, kde kreslířsky představil řadu svých hereckých kolegů. Kresby Jiřího Šaška doprovázejí např. knihu vzpomínek herce Jiřího Sováka s názvem Sovák potřetí – Už mám vidivíno aneb Život s kočkou (1997), která mne před časem zaujala ve výloze knihkupectví p. Peltana na náměstí.

Po roce 1989 se divadelní dvojice Vostřel–Šašek již definitivně rozpadla, Vostřel odmítl obnovení Divadla Rokoko, protože byl také vážně nemocný. Naposledy se ještě setkali na vystoupení pro krajaný ve Švýcarsku v roce 1991 (žije zde od roku 1968 mladší Šaškova sestra Eva). Darek Vostřel zemřel rok nato. Jiří Šašek hrál ke konci života ještě v divadle v Mladé Boleslavi. Naposledy se divákům v kinech představil v roli správce Čady, do které ho obsadil debutující režisér Ondřej Trojan v hořké komedii Pějme píseň dohola (1990). Zemřel ve věku 66 let v Praze 15. června 1996. Svě karikatury a plastiky vystavoval v žamberském muzeu společně s otcem v roce 1993. Vzpomínkové výstavy v Žamberku k 100. výročí narození otce Františka Šaška se bohužel nedožil. Byla by škoda, kdyby jméno významného žamberského rodáka, který byl výborným výtvarníkem a nenapodobitelným českým hercem, navazujícím na tradici slavné dvojice Voskovec–Werich, nebylo připomínáno i dalším generacím.

Podle dostupných materiálů pro ŽL připravila Vladka Šulcová.

z archivu M. Chvátilla